

Φλώρινα, Οκτώβριος 2018

Αγαπητές φοιτήτριες/αγαπητοί φοιτητές,

με αφορμή την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους 2018-19 σας ευχόμαστε καλή επιτυχία στις σπουδές σας και ευόδωση των προσωπικών στόχων σας. Έχετε επιλέξει να σπουδάσετε σε ένα Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που καινοτόμησε με την παρουσία του και τάραξε τα λιμνάζοντα νερά στα ελληνικά γράμματα. Φέτος μπαίνουμε αισίως στον 11^ο χρόνο λειτουργίας μας και ολοκληρώνουμε τον κύκλο αυτόν εγκαινιάζοντας ταυτόχρονα έναν νέο. Σε συνεργασία με το Τμήμα Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. θα λειτουργήσουμε το νέο Πρόγραμμα προσθέτοντας την Κατεύθυνση της Κινηματογραφικής και Τηλεοπτικής Γραφής. Παραμένουμε προσηλωμένοι στον στόχο και στον σκοπό του Προγράμματος, δηλαδή την παροχή ενός κατάλληλου επιστημονικού και δημιουργικού περιβάλλοντος για την προώθηση της Δημιουργικής Γραφής στον χώρο των Ανθρωπιστικών Σπουδών και των Επιστημών της Αγωγής, και είμαστε αποφασισμένοι να προσφέρουμε ακόμα υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες. Να σημειώσουμε emphaticά πως όλα αυτά τα χρόνια, με συνέπεια και διάρκεια, προάγουμε την προσωπική γνώση, τη συγγραφική τέχνη, την κατάρτιση εκπαιδευτικών, αλλά και την προετοιμασία επιστημόνων – ερευνητών ως εκπαιδευτών ενηλίκων με επιστημονική συγκρότηση και επιμέλεια.

Θεώρησα σκόπιμο και επιβεβλημένο να σας αναφέρω συνοπτικά, και προφανώς ξεχνώ πολλές, ορισμένες από τις δράσεις του Μεταπτυχιακού μας. Βεβαίως, περισσότερα θα συζητήσουμε στις διά ζώσης συναντήσεις μας, καθώς και τη δυνατότητα της ένταξής σας σε αυτές ή της δημιουργίας νέων. Να επισημάνω ότι διαδικαστικά για τον τρόπο λειτουργίας του Προγράμματος μπορείτε να πληροφορηθείτε από το ΦΕΚ και τον Εσωτερικό Κανονισμό – αναρτημένα στην ιστοσελίδα.

Οι διδάσκοντες στο Πρόγραμμα είναι μέλη Δ.Ε.Π ελληνικών Πανεπιστημίων, ομότιμοι καθηγητές, επισκέπτες καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες, δόκιμοι και γνωστοί συγγραφείς, ποιητές, στιχουργοί, σεναριογράφοι και προσωπικότητες διεθνούς

κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρία στο αντικείμενο. Μόνιμοι συνεργάτες του Προγράμματος είναι οι **Θανάσης Βαλτινός, Τίτος Πατρίκιος, Andrew Cowan, Graeme Harper, Andrew Melrose, Θάνος Μικρούτσικος, Μισέλ Φάις, Αλκίνοος Ιωαννίδης, Χρήστος Θηβαίος, Κώστα Λειβαδάς, Θεόδωρος Παπαγγελής, Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος, Δέσποινα Μουζάκη, Πένυ Φυλακτάκη, Παναγιώτης Ιωσηφέλης, Κωνσταντίνος Ντίνας, Ευριπίδης Γαραντούδης, Νίκος Φωτόπουλος, Ιφιγένεια Βαμβακίδου, Αναστασία Αλευριάδου, Γιώργος Φειδάς, Γιώργος Παναγιωτίδης, Βασίλης Παπαθεοδώρου κ.ά.** Έχουν υπάρξει έκτακτες συνεργασίες με τους **Νάσο Βαγενά, Χάρη Βλαβιανό Σαββίνα Γιαννάτου, Γιώργη Γιατρομανωλάκη, Γιώργο Κεχαγιόγλου, Μάνο Ελευθερίου, Διονύση Τσακνή, Σώτη Τριανταφύλλου, Μανίνα Ζουμπουλάκη, Πάνο Θεοδορίδη, Ισίδωρο Ζουργό, Άνθη Καρρά, Στρατή Χαβιαρά, Katerina Carpinato, Ζωή Σαμαρά,** κ.ά. με τον κατάλογο συνεχώς να εμπλουτίζεται και να ανανεώνεται.

Στο ιστορικό του Π.Μ.Σ. «Δημιουργική Γραφή» ήδη έχουν καταγραφεί τρία Διεθνή Συνέδρια Δημιουργικής Γραφής που οργανώθηκαν και ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και τα οποία τίμησε πλήθος ομιλητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Το **1ο Διεθνές Συνέδριο** με θέμα «Δημιουργική Γραφή» διοργανώθηκε σε συνεργασία με το **Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα «Κολλέγιο Αθηνών –Κολλέγιο Ψυχικού»** και ήταν αφιερωμένο στη μνήμη του **Μίμη Σουλιώτη**, ποιητή, εμπνευστή και πρώτου Διευθυντή του Π.Μ.Σ. «Δημιουργική Γραφή». Του Συνεδρίου προηγήθηκαν **εργαστήρια** Δημιουργικής Γραφής ως Προσυνεδριακές Δράσεις στον Πολυχώρο 104: Σενάριο (Αλέξανδρος Ντερπούλης- Βασίλης Ρίσβας), Διήγημα (Αντιόπη Αθανασιάδου- Γιώργος Παναγιωτίδης), Στιχουργική (Αλκίνοος Ιωαννίδης- Χρήστος Γ. Παπαδόπουλος- Νίκος Πολύζος). Στις εργασίες του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν εισηγήσεις και ερευνητικές εργασίες σε τρεις παράλληλες συνεδρίες από 120 ομιλητές από το χώρο της συγγραφής, της τέχνης και της εκπαίδευσης και πλήθος συνέδρων από όλη τη χώρα, εκπαιδευτικοί, συγγραφείς, φοιτητές, μαθητές και εκπρόσωποι της πανεπιστημιακής κοινότητας τίμησαν με την παρουσία τους τις εργασίες του Συνεδρίου. Παρέστησαν ο Πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Χατζηπαντελής Θεόδωρος, ο Διευθυντής/

President του Κολλεγίου Αθηνών- Κολλεγίου Ψυχικού Σπύρος Νίκος Πολλάλης, ο Συνδιευθυντής και Διευθυντής Λυκείου Κολλεγίου Αθηνών Τσελέντης Διονύσιος και ο Συντονιστής Σχολικών Μονάδων και Διευθυντής Λυκείου Κολλεγίου Ψυχικού Αθανασόπουλος Απόστολος. Ξεχωριστά τιμητική ήταν η παρουσία και συμμετοχή των επίσημων προσκεκλημένων μας συγγραφέων από Πανεπιστήμια του εξωτερικού:

Andrew Cowan (Professor, Director of Creative Writing, Deputy Head of the School of Literature, Drama and Creative Writing, University of East Anglia, UK)

Robin Hemley (Director of Nonfiction Writing Program, Department of English, University of Iowa, USA)

Caleshu Anthony (Professor, School of Humanities and Performing Arts, Faculty of Arts, Plymouth University, Plymouth, Devon, UK)

Lan Samantha Chang (Director of The University Of Iowa Writers' Workshop, College of Liberal Arts and Sciences, University of Iowa, USA)

Hervé Le Tellier (Writer and Linguist, Member of the International Literary Group Oulipo)

Το 2015 ακολούθησε το **2ο Διεθνές Συνέδριο «Δημιουργική Γραφή»** στην Κέρκυρα σε συνεργασία με το **Τμήμα Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας, Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου** και την **Περιφερειακή Διεύθυνση Α'θμιας και Β' θμιας Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων**. Περισσότεροι από 150 ομιλητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό συνέρρευσαν, για να πραγματοποιήσουν σχετικές εισηγήσεις και άλλοι τόσοι για να τις παρακολουθήσουν. Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στον Συγγραφέα και Ακαδημαϊκό **Θανάση Βαλτινό** και στον Ποιητή **Τίτο Πατρίκιο**. Στο πλαίσιο της διεξαγωγής του Συνεδρίου τιμήθηκε για την προσφορά του στον ελληνικό αθλητισμό ο **Παναγιώτης Γιαννάκης**. Καλεσμένοι ομιλητές σε αυτό το Συνέδριο ήταν οι:

Harper Graeme (Πρύτανης Honors College, Πανεπιστήμιο Oakland, Διευθυντής του Michigan Center for Undergraduate Research)

Cowan Andrew (Καθηγητής, Υπεύθυνος Δημιουργικής Γραφής, Διευθύνων Σύμβουλος Σχολής Λογοτεχνίας, Δράματος και Δημιουργικής Γραφής, Πανεπιστήμιο East Anglia, H.B.)

Melrose Andrew (Καθηγητής Παιδικής γραφής, Σχολή τεχνών, Πανεπιστήμιο Winchester)

Khoury- Ghata Vénus, (Συγγραφέας)

Το πρόσφατο **3ο Διεθνές Συνέδριο «Δημιουργική Γραφή»** διοργανώθηκε τον Οκτώβριο του 2017 σε συνεργασία με το **Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο** και το **Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου**. Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στον συνθέτη και δημιουργό **Θάνο Μικρούτσικο**. Με την παρουσία τους τίμησαν και πάλι το Συνέδριο οι καλεσμένοι ομιλητές του 2ου Συνεδρίου -**Harper Graeme, Cowan Andrew, Melrose Andrew**- και προστέθηκε και η **Alin Taşciyan**, Κριτικός Τέχνης και Πρόεδρος της Διεθνούς Ένωσης κριτικών Τέχνης FIPRESCI και ο **Γιάννης Πατίλης**, διακεκριμένος ποιητής της γενιάς του '70. Περισσότεροι από 200 εισηγητές αυτή τη φορά πλαισίωσαν το πρόγραμμα του Συνεδρίου -καθηγητές Α.Ε.Ι, συγγραφείς, ειδικοί επιστήμονες, ποιητές, στιχουργοί, σεναριογράφοι- και παρακολούθησαν τουλάχιστον άλλοι τόσο σύνεδροι.

Τα Συνέδρια αυτά πλαισιώθηκαν και με ανάλογες εκδηλώσεις, τόσο σεμιναριακού και φροντιστηριακού τύπου, όσο και καλλιτεχνικά αφιερώματα.

Από το ΠΜΣ Δημιουργική Γραφή έχουν διοργανωθεί **Λογοτεχνικοί Διαγωνισμοί**, τόσο ενηλίκων, όσο και μαθητικοί (2013- 2014: 1ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», 2014- 2015: 1ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής, 2015- 2016: 2ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης»). Η Κριτική Επιτροπή σε αυτούς στελεχώθηκε από αναγνωρισμένους συγγραφείς, αλλά και από φοιτητές, τελειόφοιτους και απόφοιτους του ΠΜΣ Δημιουργική Γραφή και τα βραβευμένα κείμενα σε κάθε περίπτωση εκδόθηκαν σε σχετικές συλλογές (1ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», Δίγαμμα, 2014· 1ος Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός Δημιουργικής Γραφής, Εκδόσεις Γαβριηλίδης, 2015· 2ος Λογοτεχνικός Διαγωνισμός «Μίμης Σουλιώτης», LIBRON Εκδοτική, 2016). Για τη **βράβευση** των συγγραφέων που διακρίθηκαν κάθε φορά οργανώθηκαν εκδηλώσεις, πλαισιωμένες με καλλιτεχνικά και μουσικά δρώμενα και με αναγνώσεις κειμένων.

Από το σχολικό έτος 2010-2011 το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Δημιουργικής Γραφής του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τους Σχολικούς Συμβούλους σχεδόν σε όλη τη χώρα εφάρμοσε **προγράμματα διδασκαλίας της Δημιουργικής Γραφής στην Πρωτοβάθμια και**

τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Λογοτεχνίας (στο Γυμνάσιο και το Λύκειο) και του ενιαίου γλωσσικού μαθήματος (στο Δημοτικό), όσο και ενταγμένα σε Πολιτιστικά Προγράμματα. Μεταπτυχιακοί φοιτητές συνεργάζονται με τους διδάσκοντες των σχολείων, προετοιμάζουν, σχεδιάζουν και διδάσκουν Δημιουργική Γραφή υπό την εποπτεία του Π.Μ.Σ. σε επιλεγμένες σχολικές τάξεις και ομάδες. Δεν κοιπορρημονούμε αλλά είμαστε εμείς που «πείσαμε» για την εισαγωγή της Δημιουργικής Γραφής στην ελληνική εκπαίδευση έχοντας συνεργαστεί με τις περισσότερες από τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας.

Σε μια προσπάθεια να διευρυνθούν αυτές οι συνεργασίες -και μάλιστα για σχολεία της περιφέρειας- τον Δεκέμβρη του 2017 μαθητές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Φλώρινας ταξίδεψαν στην Αθήνα και πραγματοποιήθηκε και εκδήλωση με θέμα «Οι μαθητές συναντούν δημιουργούς», όπου συζητήθηκαν θέματα λογοτεχνίας και συγγραφής.

Πρόγραμμα διδασκαλίας Δημιουργικής Γραφής εφαρμόστηκε από ομάδα φοιτητών μας και στο Κέντρο Προστασίας Παιδιού Φλώρινας, στο Χαμόγελο του Παιδιού, στο Μουσείο Σχολικής Ζωής καθώς και στο Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης. Παρόμοιες συνεργασίες έχουν επεκταθεί και σε **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας** και ειδικότερα με **ΣΔΕ Καταστημάτων Κράτησης** (3ο ΣΔΕ Διαβατών, ΣΔΕ Κορυδαλλού, ΣΔΕ Λάρισας, ΣΔΕ Δομοκού και Κατάστημα Κράτησης Ιωαννίνων)- στο 3ο ΣΔΕ Διαβατών εδώ και έξι χρόνια και στα επόμενα τον τελευταίο χρόνο- από τα οποία και ήδη εκδόθηκαν οι συλλογές *Κλειδιά Ελευθερίας* (2015) και *#εξω_φύλλα* (2016) -και ακολουθεί και η επόμενη *Εκ προμελέτης* (2017). Πέρα από αυτά, και στο **Κέντρο Απεξάρτησης ΚΕΘΕΑ Ιθάκη** απόφοιτοι του Μεταπτυχιακού μας Προγράμματος συνεχίζουν και στηρίζουν την προσπάθεια που ξεκίνησε πριν από χρόνια.

Η συνεργασία μας με **βιβλιοθήκες** ξεκίνησε από την **Κοβεντάρειο Βιβλιοθήκη Κοζάνης**, όπου από την έναρξη λειτουργίας του ΠΜΣ Δημιουργική Γραφή οργανώνεται κάθε χρόνο Εβδομάδα Δημιουργικής Γραφής. Επιπλέον, επεκταθήκαμε και σε συνεργασία με τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Πτολεμαΐδας**.

Παράλληλα, **ενημερωτικές εκδηλώσεις, ημερίδες και σεμινάρια** σε εκπαιδευτικούς πραγματοποιήθηκαν σε συνεργασία με την Ένωση Φιλολόγων Φλώρινας, με Σχολικούς Συμβούλους στους νομούς Φλώρινας, Κοζάνης, Κέρκυρας, Ηλείας, Αχαΐας, Αιτωλοακαρνανίας, Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Ζακύνθου, Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής, Κιλκίς, Καστοριάς, Πέλλας.

Κατά το σχολικό έτος 2016-17 το ΠΜΣ Δημιουργική Γραφή σε συνεργασία με τον **Συμβουλευτικό Σταθμό Νέων** νομού Φλώρινας διοργάνωσαν σεμινάριο για εκπαιδευτικούς διάρκειας 15 συνολικά ωρών, με θέμα **«Η διαχείριση του συναισθήματος μέσα από τη λογοτεχνία και τη δημιουργική γραφή»**.

Μια πιο εκταταμένη συνεργασία διενεργήθηκε με τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Β' Αθήνας και ειδικότερα με το **Τμήμα Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας**, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Comenius Regio 2013-2015, και οργανώθηκαν κύκλοι επιμορφωτικών βιωματικών σεμιναρίων σε εκπαιδευτικούς στους εξής άξονες:

- **Προσέγγιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέσα από τη Λογοτεχνία και τη Δημιουργική Γραφή**
- **Φύλο και Δημιουργική Γραφή: Ανάδειξη και πρόληψη του σεξισμού μέσω της γλώσσας**

Η συνεργασία επεκτάθηκε και στην οργάνωση Επιμορφωτικών Βιωματικών Σεμιναρίων κατά το σχολικό έτος 2016-17, διάρκειας 77 διδακτικών ωρών, υπό τον γενικό τίτλο

«Η Γραφή ως στοιχείο Προαγωγής της Υγείας στο σχολείο» σε 6 άξονες με θέματα:

- A. Δημιουργική Γραφή και Υγεία
- B. Δημιουργική Γραφή και δημιουργία παραστάσιμου υλικού στα προγράμματα Αγωγής Υγείας
- Γ. Οπτικο-ακουστική γλώσσα και Δημιουργική Γραφή. Από το σενάριο στο μοντάζ
- Δ. Μορφές αφήγησης και αυτοβιογραφικού λόγου
- E. Λογοτεχνία και Δημιουργική Γραφή
- ΣΤ. Τεχνικές Γραφής και Ανάγνωσης

Στους χώρους του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί **Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο – Βιβλιολογείον με τμήματα Βιβλιοδετείου και παραδοσιακού Τυπογραφείου**, όπου μπορούν να ξεναγηθούν και να ασκηθούν φοιτητές προπτυχιακών και μεταπτυχιακών κύκλων και μαθητές, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος, και να γνωρίσουν την ιστορία και τις τέχνες του βιβλίου, τα υλικά και τις τεχνικές γραφής περασμένων χρόνων και πολιτισμών.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» διαθέτει δικό του περιοδικό, το **ΛΕΞΗτανίλ**, στο οποίο οι φοιτητές μας μπορούν να αρθρογραφούν ή και να δημοσιεύουν λογοτεχνικά τους κείμενα.

Τέλος, θα αναφερθώ απλώς, αλλά αδύνατον να τα παραθέσω, στα **βραβεία** (και πρώτα κρατικά σε διάφορους τομείς) και τις **τιμητικές διακρίσεις** που έλαβαν ακόμα και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους πολλοί από τους φοιτητές μας. Η μετέπειτα πάντως αναγνώριση της δουλειάς τους και η προσωπική τους καταξίωση στον χώρο των γραμμάτων και του πολιτισμού συνιστούν τους αδιάψευστους μάρτυρες της συμβολής του Προγράμματος στη δημιουργική τους πορεία.

Είμαστε σίγουροι πως η θητεία σας κοντά μας θα είναι δημιουργική και γόνιμη.
Με τους πιο θερμούς μου χαιρετισμούς

Τριαντάφυλλος Η. Κωτόπουλος
Διευθυντής και Επιστημονικός Υπεύθυνος του Μ.Π.Σ. «Δημιουργική Γραφή»
Αναπληρωτής Καθηγητής Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας